

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno –
Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego
oraz o zmianie niektórych innych ustaw**
(druk senacki nr 789)

Uchwalona przez Sejm w dniu 27 sierpnia 2004 r. ustawa o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno – Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego oraz o zmianie niektórych innych ustaw, wprowadza zmiany zarówno w ustawie o Komisji Trójstronnej jak również w dziewięciu innych ustawach. Do istotnych kwestii regulowanych opiniowaną ustawą, dotyczących trybu pracy Komisji Trójstronnej oraz wojewódzkich komisji dialogu społecznego należy:

- 1) stworzenie możliwości zawierania trójstronnych porozumień określających wzajemne zobowiązania stron;
- 2) upoważnienie Komisji Trójstronnej do przekazywania wojewódzkim komisjom dialogu społecznego spraw o zasięgu wojewódzkim;
- 3) umożliwienie Komisji Trójstronnej podejmowania uchwał w trybie głosowania korespondencyjnego;
- 4) zmiana terminu przedstawiania Trójstronnej Komisji wstępnej prognozy wielkości makroekonomicznych;
- 5) zmodyfikowanie przesłanek reprezentatywności, jakie muszą spełniać organizacje związkowe uczestniczące w pracach Komisji Trójstronnej;
- 6) zobowiązanie marszałka województwa do przedstawiania strategii rozwoju województwa stronom: pracowników i pracodawców wojewódzkiej komisji dialogu społecznego, na wspólny wniosek tych stron.

Poprawka wprowadzona do Kodeksu pracy zmierza do zastąpienia jednego z dotychczasowych kryteriów reprezentatywności ponadzakładowej organizacji związkowej (organizacja zrzeszająca 500 tys. pracowników) kryterium odnoszącym się do reprezentatywności w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno – Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego.

Zmiany dokonane w ustawie o związkach zawodowych umożliwiają skrócenie terminu, jaki przysługuje reprezentatywnym organizacjom związkowym na wyrażenie opinii o założeniach lub projekcie aktu prawnego oraz wprowadzają prawo opiniowania projektów aktów prawnych i dokumentów konsultacyjnych Unii Europejskiej. Prawo opiniowania dokumentów unijnych przyznano również reprezentatywnym organizacjom pracodawców.

Istotne uprawnienia dla organizacji pracodawców przewidują dwie zmiany: art. 16² dodany w ustawie o organizacji pracodawców oraz zmieniony art. 11 ust. 1 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych. Pierwszy z wymienionych przepisów przyznaje reprezentatywnym organizacjom pracodawców prawo występowania z wnioskami o wydanie lub zmianę aktu prawnego, analogicznie do uprawnienia, które w obecnym stanie prawnym przysługuje reprezentatywnym organizacjom związkowym. Zmiana w ustawie o rozwiązywaniu sporów zbiorowych przewiduje, że ustalenie listy mediatorów, prowadzonej przez ministra właściwego do spraw pracy, następuje w uzgodnieniu nie tylko z organizacjami związkowymi, ale również z organizacjami pracodawców.

Na uwagę zasługują również zmiany dokonane w przepisach ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zmierzające do zwiększenia uczestnictwa organizacji pozarządowych, innych niż organizacje pracodawców i organizacje związkowe, w Krajowej Radzie Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz Radzie Nadzorczej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Uwagi szczegółowe:

1. W ustawie o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno – Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego, dodano przepisy, na mocy których zarówno wszystkie strony Trójstronnej Komisji jak i wszystkie strony wojewódzkiej komisji dialogu społecznego mogą wspólnie zawierać porozumienia (odpowiednio art. 2a i art. 17 ust. 5 ustawy zmienianej). O ile jednakże, w przypadku porozumień zawieranych pomiędzy stronami Trójstronnej Komisji przedmiotem tych **porozumień są wzajemne zobowiązania stron służące realizacji celów Trójstronnej Komisji**, o tyle w przypadku porozumień zawieranych pomiędzy stronami wojewódzkich komisji dialogu społecznego jedynie przykładowo wskazano, że przedmiotem tych porozumień mogą być wzajemne zobowiązania stron w sprawach objętych zakresem ich działania. Tym samym ustawodawca dopuszcza zawieranie porozumień w sprawach innych niż wymienionych powyżej, przy czym brak jest bliższego określenia, o jakie sprawy chodzi. Wydaje się, iż

ustawodawca powinien jednakowo uregulować tą kwestię zarówno w odniesieniu do Komisji Trójstronnej i wojewódzkich komisji dialogu społecznego.

PROPOZYCJA POPRAWKI:

...) w art. 1 w pkt 7, w art. 17 w ust. 5 w zdaniu drugim wyrazy "mogą być" zastępuje się wyrazem "są";

2. Zastrzeżenia budzą postanowienia zmienionego art. 19 ust. 2 i 3 ustawy o związkach zawodowych. Na mocy art. 19 ust. 2 (art. 3 pkt 1 lit. a opiniowanej ustawy) **organy władzy i administracji rządowej oraz organy samorządu terytorialnego** zostały zobowiązane do przekazywania reprezentatywnym organizacjom związkowym założeń albo projektów aktów prawnych, w celu umożliwienia związkom opiniowania tych założeń albo aktów w zakresie objętym ich zadaniami. Przepis art. 19 ust. 3 (zmiana w art. 3 pkt 1 lit. c opiniowanej ustawy) przewiduje natomiast, iż odrzucenie w całości lub części stanowiska organizacji związkowej dotyczącego wspomnianych założeń albo projektu aktu prawnego wymaga poinformowania związku oraz podania uzasadnienia tej decyzji przez właściwy **organ administracji rządowej lub samorządu terytorialnego**. Oznacza to, iż ustawa nie przewidział trybu postępowania w razie odrzucenia (w całości lub częściowo) stanowiska organizacji związkowej przez organ władzy inny niż organ administracji rządowej lub samorządu terytorialnego oraz, że w tym zakresie ustawodawca zróżnicował obowiązki organów władzy publicznej nie wskazując jednocześnie ustawowych przesłanek uzasadniających takie zróżnicowanie. Należy również zauważyć, iż katalog organów zobowiązanych do kierowania projektów aktów prawnych do związków zawodowych w celu zaopiniowania nie został stworzony w sposób jasny i precyzyjny. Konstytucja RP posługuje się pojęciami: "organów władzy publicznej" (art. 7), "organów władzy państwowej" (art. 90), "organów państwowych i samorządu terytorialnego" (art. 146 ust. 2) oraz "organów administracji rządowej" (art. 146 ust. 4 pkt 3). Na gruncie wymienionych pojęć pojawiają się trudności z interpretacją użytych w ustawie pojęć "organy władzy i administracji rządowej" oraz "organy władzy i administracji państwowej".
3. Konieczne jest ujednolicenie sposobu przywoływania ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno – Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego w przepisach ustawy o organizacjach pracodawców. W art. 16¹ ust. 1 ustawodawca

przywołuje wspomnianą ustawę poprzez podanie części jej tytułu, natomiast w art. 16² ust. 1 podaje pełny tytuł ustawy wraz z datą jej uchwalenia.

PROPOZYCJE POPRAWEK:

...) w art. 4 w pkt 3, w art. 16 w ust. 1 po wyrazach "poz. ...)," dodaje się wyrazy "zwanej dalej "ustawą o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno – Gospodarczych",";

...) w art. 4 w pkt 4, w art. 16² w ust. 1 wyrazy "z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno – Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego" zastępuje się wyrazami "o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno – Gospodarczych";

4. W art. 11 użyto niepotrzebnie dwukrotnie sformułowania "zachowuje moc".

PROPOZYCJA POPRAWKI:

...) w art. 11 na końcu zdania skreśla się wyrazy "zachowuje moc";

5. Przepis art. 13 (przepis przejściowy) został sformułowany w sposób zawiły, w związku z czym, konieczna jest jego modyfikacja w celu precyzyjniejszego wyrażenia intencji ustawodawcy.

PROPOZYCJA POPRAWKI:

...) w art. 13:

- a) w ust. 2 wyrazy "wchodzi przedstawiciel" zastępuje się wyrazami "powołuje się przedstawiciela",
- b) w ust. 3 wyrazy "przedstawiciel tej organizacji wchodzi" zastępuje się wyrazami "przedstawiciela tej organizacji powołuje się".